

UITSPRAAK no. 46 van de Verbondscommissie Samenloop inzake "brand door laswerkzaamheden"

Betreft : w.a.-motorrijtuigverzekering/
aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren

Partijen: Verzekeraar A

en

Verzekeraar B

Verzekeraar A en Verzekeraar B hebben zich ter verkrijging van een uitspraak van de Verbondscommissie Samenloop tot deze commissie gewend ter beslechting van een geschil dat tussen partijen gerezen is.

Feitelijke gegevens

Op zaterdag 14 maart 1987 was X in de werkplaats van zijn neef, bezig werkzaamheden te verrichten aan een personenauto in eigendom toebehorend aan mevrouw Y. Tijdens laswerkzaamheden ontstond brand aan de onderzijde van de auto. Deze brand heeft zich zodanig uitgebreid dat de gehele werkplaats met inventaris door de brand verloren ging.

X heeft bij Verzekeraar B een aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren lopen.

Het w.a.-motorrijtuigrisico van de auto van mevrouw Y is verzekerd bij Verzekeraar A.

Partijen verschillen van mening over de vraag wie dekking dient te verlenen.

Het geschil

In zijn memorie van eis stelt Verzekeraar A:

"Feiten

1. Op zaterdag 14 maart 1987 was X in de werkplaats van zijn neef bezig werkzaamheden te verrichten aan een personenauto, merk Renault, in eigendom toebehorend aan mevrouw Y. Onder andere werden er laswerkzaamheden (autogenisch) aan de onderzijde van de auto verricht. Tijdens deze laswerkzaamheden, te omstreeks 13.30 uur, is er brand ontstaan aan de onderzijde van de auto, die zich vervolgens heeft uitgebreid naar de werkplaats. De gehele werkplaats met inventaris ging door brand verloren. Kopieën van de Brandweer Statistiek en het Brandrapport van de Rijkspolitie worden hierbij overgelegd.

2. Gesteld kan worden, dat X zich onrechtmatig jegens de eigenaar van de Renault en jegens de eigenaar van de werkplaats en de inventaris heeft gedragen. Hij heeft immers laswerkzaamheden verricht op een brandgevaarlijke plaats zonder de nodige veiligheidsmaatregelen te treffen. Dit spreekt te meer, daar X van beroep lasser is en hij zich de gevaren van zijn werkzaamheden had moeten beseffen.

3. X is een neef van Z, de eigenaar van het landbouwmecanisatiebedrijf. De werkzaamheden aan de Renault werden bij wege van vriendendienst verricht.

Schade

4. De werkplaats en inventaris waren tegen het risico van brand verzekerd bij Verzekeraar Q. Deze maatschappij heeft de schade aan werkplaats en inventaris, ten bedrage van f 286.374,14 vergoed en is dientengevolge in de rechten van X gesubrogeerd. De Renault was verzekerd bij Verzekeraar A, dekking w.a.-plus. Verzekeraar A heeft de schade aan de Renault, ten bedrage van f 2.500,-- vergoed en is dientengevolge in de rechten van mevrouw Y gesubrogeerd. Zowel Verzekeraar Q als Verzekeraar A houden X aansprakelijk uit hoofde van een onrechtmatige daad.

Verzekeringsdekking

5. X heeft een aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren bij Verzekeraar B en heeft het onderhavige evenement aldaar aangemeld. Verzekeraar B beroept zich ten deze op de motorrijtuiguitsluiting in haar verzekeringsvoorwaarden. De schade zou met of door een motorrijtuig veroorzaakt zijn. Verzekeraar B wenst derhalve geen dekking te verlenen voor de onderhavige schade.

6. Mevrouw Y heeft de Renault verzekerd bij Verzekeraar A, dekking is w.a.-plus. Ingevolge artikel a van de verzekeringsvoorwaarden dekt de verzekering de burgerrechtelijke aansprakelijkheid voor schade toegebracht met of door het motorrijtuig.

7. Verzekeraar A is van mening, dat de oorzaak, die tot de brand geleid heeft, primair gezocht moet worden in de onzorgvuldige laswerkzaamheden van X. De auto is in casu slechts een toevallige factor geweest, doch beslist geen onmisbare schakel in de veroorzaking. De schade zou met elk ander voorwerp, dat in bewerking was, zijn veroorzaakt. X heeft de schade veroorzaakt met de lasbrander en niet met de auto. Men kan toch niet stellen, dat de reparatie met de auto werd verricht, de reparatie werd aan de auto verricht. In soortgelijke zin besliste uw commissie op 10 september 1980, uitspraak nummer 5, inzake brand door autoreparatie.

Conclusie

8. Verzekeraar A concludeert op grond van hetgeen hierboven overwogen is, dat de motorrijtuiguitsluiting ten deze niet van toepassing is en dat de schade aan werkplaats en inventaris alsmede aan de Renault gedekt behoort te zijn op de AVP van X bij Verzekeraar B. Verzekeraar A verzoekt de Verbondscommissie Samenloop bij wege van bindend advies op grond van artikel 4 letter a Reglement uit te spreken, dat Verzekeraar B dekking behoort te verlenen voor de onderhavige schade."

In zijn memorie van antwoord stelt Verzekeraar B:

"Algemeen

1. De discussie tussen Verzekeraar A en Verzekeraar B heeft zich tot nu toe uitsluitend toegespitst op de vraag welke polis verzekeringsdekking behoort te verlenen. De aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren, afgesloten door de heer X bij Verzekeraar B, danwel de motorrijtuigverzekering van de eigenaar van de motorrijtuig, afgesloten bij Verzekeraar A.

Alvorens in het navolgende nader in te gaan op het vraagstuk van de verzekeringsdekking wil Verzekeraar B enige kanttekeningen maken bij de door Verzekeraar A genoemde feiten alsmede bij de hoogte van het schadebedrag.

Feiten

2. Verzekeraar B ontkent ten stelligste het door Verzekeraar A onder nummer 2 van zijn memorie van eis gestelde. Verzekeraar B's verzekerde, de heer X heeft, blijkens het door een expertisebureau, in opdracht van Verzekeraar A uitgebrachte voorlopige expertiserapport, en het brandrapport wel degelijk de nodige voorzorgsmaatregelen getroffen alvorens hij de laswerkzaamheden begon. Zo heeft hij volgens het voorlopige expertiserapport de matten uit de auto verwijderd alsmede de plaats waaraan gelast moest worden vrij gemaakt van tectyl-resten. Daarenboven had de heer X de instemming van de eigenaar van de werkplaats om de laswerkzaamheden in de werkplaats uit te voeren. Ook in het brandrapport wordt gesteld dat er geen aanwijzingen zijn in de richting van opzet, noch in de richting van schuld. Verzekeraar B betwist derhalve de onrechtmatigheid van de handelingen van zijn verzekerde.

Schade

3. Ingevolge het door Verzekeraar A overgelegde expertiserapport van vordert Verzekeraar A de uitgekeerde schade aan de werkplaats en inventaris ten bedrage van f 286.374,14. Voor zover Verzekeraar B uit de onderliggende stukken kan opmaken is dit bedrag, op grond van de bij Verzekeraar Q afgesloten brandverzekering, gebaseerd op de zogenaamde "nieuwwaarde regeling". Ingeval van verhaal van schade op een w.a.-assuradeur beperkt het verhaalsrecht van de verhalende assuradeur zich tot de werkelijke waarde van de goederen/gebouwen, onmiddellijk voor het schade evenement. Het schadebedrag dient derhalve berekend te worden op basis van deze waarde. Verzekeraar B betwist derhalve de hoogte van het gevorderde bedrag. Met betrekking tot de schade aan de verloren gegane auto waaraan de heer X laswerkzaamheden verrichtte zal in het navolgende verder worden ingegaan.

Verzekeringsdekking

4. Verzekeraar B is van mening dat, gelet op het gestelde onder nummer 2 van deze memorie, noch de schade aan de Opstal & Inventaris, noch de schade aan de Renault onder de dekking van de bij hem afgesloten aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren valt.

5. Voor wat betreft de schade aan de Renault, waaraan de heer X de laswerkzaamheden verrichtte, beroept Verzekeraar B zich op het gestelde in artikel b van haar polisvoorwaarden aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren.

Ingevolge dit artikel is de schade aan motorrijtuigen die een verzekerde of iemand namens hem vervoert, bewerkt, behandelt, bewoont, huurt, leent, gebruikt, bewaart of om welke reden dan ook onder zich heeft, uitgesloten. Op grond van de bekende feiten stelt Verzekeraar B dat de schade aan het motorrijtuig niet onder de dekking van de aansprakelijkheidsverzekering valt.

6. In samenhang bezien met het vorenstaande onder nummer 5 is Verzekeraar B verder van mening dat, de schade die zijn verzekerde met of door het motorrijtuig toebrengt ingevolge artikel c van de polis-

voorwaarden aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren eveneens uitgesloten is. Anders dan de Verzekeraar A overweegt in zijn memorie van eis onder nummer 7, is Verzekeraar B van mening dat de bij Verzekeraar A afgesloten motorrijtuigverzekering voor het onderhavige schadegeval dekking behoort te verlenen.

Voor deze stelling baseert Verzekeraar B zich op de navolgende overwegingen.

7. Eerstens is Verzekeraar B van mening, onder verwijzing naar de uitspraak van uw commissie van 10 september 1980, uitspraak nummer 5, dat de schade in het onderwerpelijke geval feitelijk is toegebracht met of door de auto waaraan gelast werd.

De relevante oorzaak van het ontstaan van de brand is dan ook gelegen in het motorrijtuig en niet zoals Verzekeraar A stelt in het onzorgvuldig handelen van de heer X.

Immers, onder verwijzing naar het gestelde onder nummer 2 van deze memorie, is naar het oordeel van Verzekeraar B de onrechtmatigheid van de handelingen van de heer X niet komen vast te staan. Als gevolg hiervan kan dan ook niet zonder meer worden gesproken van onzorgvuldig handelen van Verzekeraar B's verzekerde. Een verwijzing door Verzekeraar A naar uitspraak nummer 5 van uw commissie waarin wel vaststond dat het snijbranden onrechtmatig was, gaat dan ook niet op.

In tegenstelling tot hetgeen Verzekeraar A vervolgens stelt in zijn memorie van eis is Verzekeraar B voorts van mening dat de auto i.c. geen toevallige factor is geweest en beslist wel een noodzakelijke schakel is in de keten van oorzaak en gevolg. Juist de combinatie van een aantal brandbare stoffen in en aan het motorrijtuig, doch niet direct aanwezig op de plaats waar gelast werd, heeft het ontvlammen van de auto mogelijk gemaakt.

Nu de onzorgvuldigheid van de heer X bij het uitvoeren van de laswerkzaamheden niet vast staat, is de overweging van Verzekeraar A onjuist dat, indien de auto door ieder willekeurig ander voorwerp zou zijn vervangen waaraan gelast zou worden, de brand eveneens zou zijn ontstaan.

8. Ten tweede is Verzekeraar B van mening dat, voor de beantwoording van de vraag welke polis in het onderhavige geval dekking behoort te verlenen, met name de zeer recente uitspraken van uw commissie van 19 januari 1987, nummers 35 en 37 van doorslaggevende betekenis zijn.

In de overwegingen van uw commissie in uitspraak nummer 35 oordeelt uw commissie onder meer dat "uit de feitelijke gegevens valt af te leiden dat de schade met of door de auto van X is veroorzaakt toen deze zijn auto aan het rollen bracht "door een foute bediening van de hefbrug" (onderstreept Verzekeraar B). Deze overweging sluit aan bij de overweging van uw commissie in uitspraak nummer 5, "dat de schade weliswaar feitelijk is toegebracht met of door de auto" enz. Kennelijk is uw commissie van oordeel in uitspraak nummer 35 dat niet de handeling die tot de schade heeft geleid als relevante oorzaak van de schade moet worden aangemerkt en derhalve bepalend is voor de vraag welke polis dekking verleent, maar het object dat de schade veroorzaakt beslissend is voor deze vraag.

Verzekeraar B kan derhalve op grond van het door uw commissie overwogene in uitspraak nummer 35, niet anders concluderen dan dat uw commissie is "omgegaan" ten aanzien van haar oordeel in uitspraak nummer 5. Immers, hetgeen uw commissie overwoog in uitspraak nummer 5 zou naar analogie kunnen worden betoogd in uitspraak nummer 35. Namelijk in die zin dat de schade het gevolg was van een foute bediening van de brug waardoor de auto aan het rollen werd gebracht en dat de relevante oorzaak van de schade buiten het voertuig was gelegen, te weten in de bedieningsfout. Voorts zou kunnen worden betoogd dat het voertuig dat zich op de brug bevond niet een onmisbare schakel was in de keten van oorzaak en gevolg. Het voertuig zou kunnen worden vervangen door ieder ander voorwerp dat zich op de brug bevond en dat door een bedieningsfout daarvan zou kunnen afvallen.

In haar verweerschrift in uitspraak nummer 35 van uw commissie be-riep de WAM-assuradeur van het motorrijtuig zich eveneens op de uitspraak nummer 5, betogend dat de relevante oorzaak van de schade buiten het voertuig was gelegen, namelijk in de foute bediening van de brug. In uw beslissing heeft uw commissie kennelijk gemeend dit verweer niet te moeten honoreren.

Samengevat meent Verzekeraar B op grond van de recente uitspraken nummers 35 en 37 dat uw commissie, voor de beantwoording van de vraag welke polis in het onderhavige geval dekking behoort te verlenen, het kennelijk van doorslaggevende betekenis acht dat de schade feitelijk is toegebracht met of door het voertuig. Alsdan doet de handeling van de persoon die met of door het motorrijtuig de schade heeft veroorzaakt niet meer ter zake. In het onderhavige geval dient Verzekeraar A derhalve op grond van de bij haar afgesloten motorrijtuigverzekering dekking te verlenen.

Conclusie

Verzekeraar B concludeert op grond van hetgeen hierboven overwogen is, dat de motorrijtuiguitsluiting in haar polis ten deze wel van toepassing is en dat de schade aan de werkplaats en inventaris gedeekt behoort te zijn op de motorrijtuigpolis van mevrouw Y die bij de Verzekeraar A is afgesloten. Verzekeraar B verzoekt de Verbondscommissie Samenloop bij wege van bindend advies op grond van artikel 4 letter a Reglement uitte spreken, dat Verzekeraar A dekking behoort te verlenen voor de onderhavige schade."

Overwegingen van de commissie

Dit geschil is als samenloopgeschil aan de commissie voorgelegd overeenkomstig artikel 2 sub 2 van haar reglement, op grond waarvan de commissie dit geschil in behandeling neemt.

Wat betreft de betwisting door Verzekeraar B van de onrechtmatigheid van de handelingen van zijn verzekerde merkt de commissie op dat het niet op de weg van de commissie ligt een uitspraak te doen over de aansprakelijkheid van X noch over de schadeomvang; wel kan de commissie de vraag beoordelen welke polis dekking dient te verlenen.

De commissie is van oordeel dat de laswerkzaamheden, die de heer X verrichtte aan en rond de auto, hebben geleid tot de brand. Indien de gewraakte handelingen in de particuliere hoedanigheid van verzekerde zijn verricht, is de aansprakelijkheid van de heer X voor de veroorzaakte schade aan de werkplaats en inventaris gedekt op de AVP-polis van Verzekeraar B.

De door Verzekeraar B in zijn memorie van antwoord aangehaalde uitspraak nummer 35 inzake "van hefbrug afgerolde auto" van de Commissie Samenloop is voor dit geval niet relevant; in het gememoreerde geval was de situatie anders daar die schade werd veroorzaakt door de eigenaar van de auto, toen hij zijn auto aan het rollen bracht.

Verzekeraar A stelt verder in zijn memorie van eis dat de schade aan de auto van mevrouw Y in beginsel gedekt is op de AVP-polis van Verzekeraar B. Deze stelling is naar het oordeel van de commissie onjuist; de polisvoorwaarden van Verzekeraar B sluiten onder artikel b (opzicht) de dekking uit van aansprakelijkheid voor schade aan motorrijtuigen die een verzekerde of iemand anders namens hem bewerkt.

De commissie constateert tenslotte dat de aansprakelijkheid van de heer X niet verzekerd is op de WA-motorrijtuigpolis van Verzekeraar A. X behoort immers als reparateur onder de gegeven omstandigheden niet tot de kring der verzekerden genoemd in artikel d van de polis van Verzekeraar A.

Conclusie

De commissie concludeert dat de in het geding zijnde aansprakelijkheid in beginsel onder de dekking van de aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren van Verzekeraar B valt en dat deze aansprakelijkheid op de w.a.-motorrijtuigverzekering van Verzekeraar A niet is gedekt.

Bindend advies

Partijen hebben zich tot de commissie gewend met het verzoek een bindend advies te geven ter beslechting van een geschil dat tussen partijen gerezen is. De commissie geeft als bindend advies dat Verzekeraar B in beginsel dekking zal dienen te verlenen.

's-Gravenhage, 4 oktober 1988

De Verbondscommissie Samenloop

De voorzitter,
mr H.O.Th. Hugenholtz

De secretaris
mevrouw mr W.H. van der Velde-Meijer